

Wymagania edukacyjne (kryteria oceniania) z Edukacja dla Bezpieczeństwa dla klasy VIII

Szkoły Podstawowej nr 2 w Komornikach zintegrowane z Programem nauczania

Żyję i działam bezpiecznie.

Wymagania zostały zmodyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 28.06.2024 r. (Dz.U. poz. 996)

Lp.	Dział	Poziom wymagań				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Rozdział I Bezpieczeństwo państwa						
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces – wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - umie opisać działania jakie może podjąć w celu ochrony osobistej
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje geopolityczne położenie Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski – potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski – potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych

						do których należy Polska
Rozdział II Postępowanie w sytuacjach zagrożeń						
3.	Źródła zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń - wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce - dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> - poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> - umie przewidywać zagrożenia w oparciu, o czynniki które jej wywołują
4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia sygnały alarmowe - omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych - wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby przeciwdziałania panice 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jest w stanie samodzielnie przeprowadzić ewakuację

			- zna szkolną instrukcję ewakuacji	się poleceniom służb ratowniczych		
--	--	--	------------------------------------	-----------------------------------	--	--

		- rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne		- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	- rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	
6.	Zagrożenia pożarowe	- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku - wie, jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	- na podstawie czynników wywołujących pożary umie przewidywać możliwość pojawienia się pożaru
7.	Zagrożenia powodziowe	- wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - wyjaśnia, jak należy zachowywać w czasie powodzi - wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej – uzasadnia bezwzględny nakaz	- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych - omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodzi	- na podstawie przyczyn powodzi oraz warunków do jej wystąpienia umie przewidzieć miejsca w których powódź może wystąpić

				<p>stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi</p> <p>– wie co należy zrobić w czasie ewakuacji</p>	<p>owe, alarm powodziowy,</p>	
8.	<p>Ekstremalne warunki pogodowe</p>	<p>– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka</p>	<p>– omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz</p>	<p>– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur</p>	<p>– potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur • gwałtownych burz 	<p>- w praktyce umie zastosować wszystkich możliwe sposoby ochrony w przypadku wystąpienia zagrożenia</p>
9.	<p>Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych</p>	<p>– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych</p>	<p>– opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych</p> <p>– opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom</p>	<p>– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia</p> <p>– wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia i</p>	<p>– opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR</p> <p>– omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia</p>	<p>– zna system segregacji rannych TRIAGE</p>

				stosuje tę widzę w praktyce	(wypadek komunikacyjny) – wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	
--	--	--	--	-----------------------------	--	--

10.	Zagrożenia terrorystyczne	– definiuje pojęcie terroryzm - rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	– opisuje zasady zachowania a się na wypadek: • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej – zna główne przyczyny terroryzmu	– opisuje zasady zachowania się na wypadek: • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzaną przesyłki – wymienia najczęstsze akty terroru	– omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	- potrafi wyjaśnić jakie zachowania mogą mieć negatywny wpływ na sytuację związaną z terroryzmem
11.	Próbna ewakuacja	- zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji – rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej	– prawidłowo wykonuje nakazane czynności	– wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób – zachowuje spokój i opanowanie	– zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji	- uczestniczy w próbnej ewakuacji i zachowuje wszystkie znane zasady dotyczące bezpieczeństwa

Rozdział III Podstawy pierwszej pomocy

12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” - wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie i umie wyjaśnić zależności pomiędzy stanem poszkodowanego a zaistniałą sytuacją zdrowotną poszkodowanego
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - zna numery alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób 	<ul style="list-style-type: none"> - umie prawidłowo zabezpieczyć miejsce wypadku
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” - ocenia stan świadomości poszkodowanego - umiejętnie stosuje folię NRC 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło- zuchwa) 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje prawidłowe zachowanie wobec osoby nieprzytomnej

			<ul style="list-style-type: none"> - sprawdza, czy uszkodzony oddycha - wymienia objawy utraty przytomności - wymienia ogniwa łańcucha przeżycia 	<ul style="list-style-type: none"> oddychającego, w pozycji bezpiecznej - wymienia główne przyczyny omdlenia - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnia uszkodzonym ochronę termiczną - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie 	
15.	Resuscytacja krążeniowo- - oddechowa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia objawy NZK - zna przyczyny NZK 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo oddechowa” - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykorzystać AED w praktyce - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)
16.	Apteczka pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: <ul style="list-style-type: none"> • samochodowej • turystycznej • domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - umie samodzielnie przygotować apteczkę w zależności od przeznaczenia

17.	Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je - wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające - wie kiedy może zastosować opaskę uciskową - potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie - potrafi założyć opaskę uciskową
18.	Złamania i zwichnięcia	<ul style="list-style-type: none"> - zakłada temblak - podaje przykłady zapobiegania urazom 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń
		<ul style="list-style-type: none"> w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie 	<ul style="list-style-type: none"> - wie jakie są typowe objawy złamania - zna objawy zwichnięć i skręceń 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa - wie jakie są rodzaje złamań 		

19.	<p style="text-align: center;">Oparzenia i odmrożenia</p>	<p>– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny</p>	<p>– omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o parzeń termicznych <p>– wie, jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie • omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń 	<p>– proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci</p> <p>– wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu</p> <p>– zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować</p>	<p>- demonstruje działania jakie należy podjąć w przypadku oparzenia, odmrożenia, wychłodzenia</p>
-----	--	--	--	---	---	--

20.	<p>Inne groźne przypadki</p>	<p>– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>- wie jakie są przyczyny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>– omawia objawy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>– omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>Prowadzi pełne postępowanie ratunkowe w przypadku zadławienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia • wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia • wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci
Rozdział IV Kształtowanie postaw obronnych						

21.	Terenoznawstwo	- rozumie pojęcie i definicje związane z terenoznawstwem	- umie orientować się w terenie bez mapy - wyznaczyć kierunki stron świata na podstawie kompasu, busoli i gps	- umie orientować mapę i dokonywać pomiarów na niej	- umie wyliczyć przebytą drogę i wskazać punkt w którym się znajduje oraz opisać charakterystyczne punkty	- umie zaplanować trasę według mapy i ją opisać
22.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa	- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa	- wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	- proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków	- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni - opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo
23.	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	- zasada BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust)	- wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa,	- rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką	- identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/ rewolwer • długiej - karabin • śrutowej – strzelba	- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji)

			pudełko – futerał transportowy lub kabura)			
--	--	--	--	--	--	--